

#DieNaamGaanZeZelfWelBepalen

**BASISPRINCIPES
VOOR PROJECTEN
VOOR EN DOOR
JONGEREN**

#DieNaamGaanZeZelfWelBepalen is een bovenlokaal cultuurproject van:

Alle jongeren, intermediairen, sleutelfiguren en kunstenaars uit volgende projecten

Carte Blanche, Connect to Collect, Dare to Care, DAS, Babelbars, Mobiele snoezelboxen, Na 't Uur, Say My Name, The Cubes, Wanna know about / Let's talk about, Wachtverzachter, TOPE, The Rejects, Studio 8930!, In the Box//Out of Comfort, Muziekcaravaan, Table Dialogues – Earth, de jongerenjury, iedereen die eens aanwezig was op een MEET/UP, ...

Hoofdpartners

DURF2030 - Stad Kortrijk, Kunstencentrum BUDA, VIVES Hogeschool

Coproductiepartners

CC De Schakel, CC De Steiger, De Figuranten & NEXT festival

Andere partners

Avansa, De Stroate, growfunding, howest, Quindo, Schouwburg Kortrijk, Tranzit

Illustraties Lara Jakoba
Breine **Grafisch Ontwerp**
Willem Roose - NoGrid.be

Auteurs Helena Calleeuw
(Expertisecentrum Sociale Innovatie
- VIVES Hogeschool) in nauwe
overeenstemming met partners en
jongeren.

Meer info

[www.durf2030.eu/
dienaamgaanzezelfwel
bepalen](http://www.durf2030.eu/dienaamgaanzezelfwelbepalen)

Met steun van de
Vlaamse Overheid

DIE NAAM GAAN ZE
ZELF WEL BEPALEN

Basisprincipes voor projecten voor en door jongeren

Wil je aan de slag gaan met jongeren van 16 tot 26 jaar? En wil je samen een participatief en creatief project opzetten met hun eigen ideeën als startpunt? Dan vind je hier essentiële basisprincipes, geleerd uit 15 participatieve jongerenprojecten. Deze projecten vonden plaats binnen de experimenteerruimte van DURF2030 in Zuid-West-Vlaanderen. Het beeld van een DJ aan een draaitafel met allerlei knopjes kan dienen als metafoer. Het illustreert hoe de juiste mix en setlist essentieel zijn om een straf participatief jongerenproject op te zetten.

Start bij jezelf als professional

Krijg zicht op de noodzakelijke (boven)lokale partners binnen de beleidsdomeinen jeugd, cultuur, onderwijs, enzovoort. Onderzoek de mogelijkheden voor jongeren in jouw stad of regio om met hun eigen ideeën aan de slag te gaan. Scan de communicatiekanalen met een breed bereik die zich richten op jongeren.

Zet, eens je in gesprek bent met een aantal jongeren of organisaties, je eigen passie bewust in. Dus enkel als die strookt met de projectideeën van de jongeren. Maak duidelijk wat zij wel of niet van jou kunnen verwachten als procesbegeleider, intermediair, sleutelfiguur, partner of kunstenaar en omgekeerd.

Zoek samen het juiste volume, tempo en inhoud

Luister naar de jongeren of organisaties. Ga op zoek naar hun tempo waarmee ze aan de slag kunnen en willen gaan. Hou rekening met de inhoud die ze wel of juist niet willen brengen. Durf tijd te nemen om hun onderliggende drive te ontdekken en volgen.

“Als begeleider schuif je zoals een DJ aan een draaitafel constant aan de knopjes. Enerzijds aan het volume om ondersteuning en veiligheid te bieden. Anderzijds schuif je die knop soms open naar uitdagen om uit de comfortzone te stappen, talenten te ontwikkelen, nieuwe input te geven en contacten te leggen met mensen die ze nog niet kennen.”

-An Van den Bergh, deskundige participatie en inclusie

Gebruik je bewegingsruimte en flexibiliteit om beslissingen van bovenaf te herzien als deze niet passen bij de noden van de jongere(n). Wees ontvankelijk voor hun mening vanuit een open, authentieke houding. Creëer iets op hun maat dat mogelijk na afloop van het project verder gedragen wordt door de jongeren zelf.

De jongeren zitten aan de knoppen

Laat de jongeren aan de knoppen zitten. Vraag waarmee je kan helpen zoals een klankbord bieden, aanvullende expertise zoeken, meegaan naar partners, mailen ... Geef eigenaarschap over hun crea-

tie tijdens de hele setlist. Op hun beurt geven ze jou eigenaarschap om mee te helpen denken over hun idee en de uitwerking ervan.

“Met de hulp van de procesbegeleiding konden wij downsizen en terug naar onze kern komen.”

-Agath, jongere en initiatiefneemster Connect to Collect

Connect to collect: Een interactieve wandeling door Kortrijk met artistieke stopplaatsen over het thema mentaal welzijn.

“Ik voel mij volwassen. Het is zo anders dan in het middelbaar waar een leerkracht echt je handje vasthoudt. Hier kan je zelf mails sturen en afspreken met mensen. Voor mij is plots dat een heel andere wereld.”

-Jongere Na 't Uur

Na 't Uur: Een 9-delige podcastreeks voor en door jongeren over de zorg voor mens en natuur in Zuid-West-Vlaanderen.

Blijf backstage

Wees op de achtergrond aanwezig en zorg dat je makkelijk bereikbaar bent via verschillende kanalen. Een vast gezicht als procesbegeleider kan hierbij helpen.

“Gewoon van: ‘Gasten, je weet dat we er zijn als er iets nodig is, maar doe maar.’ Dat is sowieso een meerwaarde.”

-Initiatiefnemer Carte Blanche

Carte Blanche: Een jongerencommunity van makers, Ponyvalent, creëerden zelf een theatervoorstelling en expo in Waregem.

Heb oog voor een diverse samenstelling van muzikale genres

Druk af en toe op de pauzeknop en bekijk welke jongeren met hun idee al tot bij jou komen. Diversiteit is een troef. Qua leeftijd, (voor)opleiding, geslacht, sociaaleconomische status, karakter, migratieachtergrond, kwetsbaarheden ... Ook variatie in profielen, thema's en artistieke media onder projectindieners, jongeren, partners, intermediairen en kunstenaars is een bonus. Maak tijd vrij als je hierop wil inzetten en voorzie de nodige expertise binnen je team. Betrek jongeren hierin om te reflecteren over de aanpak.

'Box' om uit te denken

Bied een kader of structuur waarbinnen er nog voldoende ruimte is om keuzes te maken. In beperking of afbakening schuilt creativiteit. Dit kan gaan over de keuze voor een beperkte tijdsperiode, een bepaald medium of thema waar rond gewerkt wordt. Onderstaand voorbeeld illustreert de kracht voor de keuze van één medium aansluitend bij de leefwereld van de jongeren.

“Het medium hiphop is zeer schoon omdat dat letterlijk en figuurlijk een stem geeft aan wat in hen leeft.”

-Shari Platteeuw, publiekswerker CC De Steiger

Studio 8930: Jongeren uit Menen kregen de kans om eigen Hip-Hop songs te maken, op te nemen en te experimenteren binnen een safe space.

Connecteer met andere kanalen

Schakel zowel je eigen netwerk als dat van de jongeren in. Match de projecten met de juiste partners en jongeren, zowel lokaal als bovenlokaal. Faciliteer dat eerste contact.

“DURF2030 gaf ons de bronnen om aan de slag te kunnen gaan. Mensen die je nodig zou kunnen hebben.”

-Sandy, jongere Say My Name

Say My Name: Het conservatorium Kortrijk en een klas met anderstalige nieuwkomers maakten samen een nummer en videoclip over verdraagzaamheid.

Faciliteer ook de uitwisseling tussen verschillende community's van jongeren over projecten heen en dus ook over gemeentes of steden heen. Moedig peerondersteuning en het vormen van lokale jongerencommunity's binnen projecten aan.

“Als je in Ponyvalent zit, voel je dat je jezelf kan zijn. Sommige mensen zijn echt open gebloeid qua persoonlijkheid. Ze voelden dat ze in een klimaat zaten waarin ze hun ideeën vrij konden uitspreken en dat daar naar geluisterd werd ...”

-Carte Blanche

Carte Blanche: Een jongerencommunity van makers, Ponyvalent, creëerden zelf een theatervoorstelling en expo in Waregem.

Een plaat kan en mag blijven hangen

Alle begin is moeilijk. Experimenteren vergt tijd.

“Vergeet niet dat elk project een experiment is, veel meer dan dat het zou moeten leiden tot het product dat op voorhand in gedachten was. De grote kracht zit hem in durven in dat experiment stappen zonder te weten waar we uitkomen.”

-An van Den Bergh, deskundige participatie en inclusie

Het moment dat een project toch niet van de grond komt, moeilijk van de grond komt of niet door gaat, biedt inzichten voor iedereen in het proces. Praat daarover. Zo maakt het deel uit van een leerproces in plaats van te voelen als een persoonlijk falen. Onvermijdelijk bots je op bepaalde muren.

“Ik ben geschrokken hoe moeilijk het is om iets op poten te zetten dat door een publiek zal gezien worden. Je botst vaak op kleine muurtjes, waaronder jezelf.”

-Yara, Wachtverzachter

Wachtverzachter: Yara wil een ludieke en artistieke 'wachtverzachter' installeren aan de Budabrug aangezien fietsers en voetgangers daar vaak staan te wachten op het moment dat de brug omhooggaat.

Moedig hen aan in hun lokale context

Jongeren kiezen bewust om in een bepaalde regio verandering te brengen. Erken en beklemtoon dat ze daar een betekenis en meerwaarde hebben.

Tegelijk zijn er in sommige steden of gemeentes nog weinig plekken waar jongeren écht aan de slag kunnen gaan met hun eigen noden. Heb ook daar aandacht voor de specifieke context van een project.

“Het is duidelijk dat deze jongeren geen andere plek in de stad hadden als safe space.”

-Jonathan Eggermont, intermediair Uit De Marge, Studio 8930!

Studio 8930!: Jongeren uit Menen kregen de kans om eigen Hip-Hop songs te maken, op te nemen en te experimenteren binnen een safe space.

Technieker, DJ's, licht- en geluidstechnieker, publiek, ... zijn van cruciaal belang

Bij het werken met jongeren is het cruciaal om bepaalde rollen en begeleiding te hebben. Dit gaat over procesbegeleiding, begeleidende kunstenaars, intermediairen die de jongeren al kennen, sleutelfiguren die hen op de hoogte brengen van de mogelijkheden, andere jongeren in hun netwerk, partners die hen kunnen helpen in hun proces, ... Enkel financiële ondersteuning biedt onvoldoende garanties voor een geslaagd project.

Stel een gedurfde setlist samen

Neem een DURF-mindset aan. Daag iedereen in het netwerk uit om anders te kijken naar vaste patronen en gewoonten van ons denken, voelen én handelen. Kunst en creativiteit bieden vaak een motor om die verbeeldingskracht zijn volle werk te laten doen.

Meer weten?

Wil je graag de mini-docu over dit project zien?

Wil je meer weten over de individuele projecten van #Dienaamgaanzezelfwelbepalen?

Wil je meer weten over het proces van #Dienaamgaanzezelfwelbepalen, gekoppeld aan deze inzichten vanuit ervaringen van jongeren, intermediairen, sleutelfiguren en projectcoördinator?

Scan deze QR-code

of surf naar www.durf2030.eu/dienaamgaanzezelfwelbepalen